

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Bindelmeer College

VMBOB

VMBOGT

VMBOK

Plaats	:	Amsterdam
BRIN nummer	:	14RF C4
BRIN nummer	:	14RF 04 VMBOB
BRIN nummer	:	14RF 04 VMBOGT
BRIN nummer	:	14RF 04 VMBOK
Onderzoeksnummer	:	278372
Datum onderzoek	:	2 oktober 2014
Datum vaststelling	:	16 december 2014

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 2 oktober 2014 een onderzoek uitgevoerd op het Bindelmeer College, afdelingen vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-tl om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Het Bindelmeer College is een vmbo-school in Amsterdam-Zuidoost. De school heeft ongeveer 500 leerlingen, die vrijwel allemaal uit de buurt komen. Nagenoeg alle leerlingen hebben een Surinaamse of Antilliaanse achtergrond, en ook een groot deel van het lerarenbestand. Het overgrote deel van de leerlingen heeft een lwoo-beschikking, en er zijn veel leerlingen die te maken hebben met problemen in de thuissituatie (waaronder armoedeproblematiek).

De school biedt onderwijs in de sectoren economie en zorg/welzijn. De programma's in deze sectoren zijn geordend in zogenaamde 'leefwerelden', waarmee de school heel nadrukkelijk wil aansluiten bij de wereld van haar leerlingen:

- 'Mooi Modisch' (Mode en Commercie, Uiterlijke verzorging, Media en Design);
- 'Uitzinnig uit' (Consumptief Horeca, Sport/Dienstverlening/Veiligheid, en Media en Design);
- 'Goud geld' (Handel en Administratie, Mode en Commercie);
- 'Mens en Medisch' (zorg en Welzijn Breed).

De school trok een aantal jaren geleden nauwelijks leerlingen meer, en stond eigenlijk op de nominatie om opgeheven te worden. In samenwerking met de gemeente Amsterdam en het nieuwe bestuur Zaam is toen besloten tot een 'doorstart' met een directeur die al eerder in een soortgelijke situatie ervaring had opgedaan. Die doorstart heeft succes gehad, gezien het feit dat de school in drie jaar tijd haar leerlingenaantal heeft verdubbeld (tot de huidige 500 leerlingen) en nog steeds groeit. De school ontwikkelt zich tot een Brede Buurtschool, met intensieve contacten met ouders, buurtbewoners, bedrijven, instellingen, en andere ketenpartners. Voor de leerlingen worden veel binnenschoolse, buitenschoolse en naschoolse activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd, zoals streetdance, theater, dans. Maar ook voor ouders en buurtbewoners organiseert de school activiteiten, zoals Nederlandse les, opvoedcursussen en sportcursussen.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

Vlak voor de zomervakantie 2014 hebben wij een zogenaamd vierjaarlijks bezoek uitgevoerd op de afdeling kaderberoepsgerichte leerweg. Omdat de bovenbouwleerlingen die dag niet op de school aanwezig waren (in verband met examens en met stages) konden wij te weinig lessen observeren om tot een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling te komen. Wij hebben daarom besloten dit onderzoek niet af te ronden en na de zomer tot een vervolg te komen.

Uit de risico-analyse die we uitvoerden voor de afdeling tl en de afdeling vmbo-b bleek voorts dat de tl-afdeling over drie jaar bekeken onvoldoende opbrengsten had, en dat er op de laatste opbrengstenkaart (OBK 2014) bij de afdeling vmbo-b sprake was van te lage centrale examencijfers. Uit deze analyse kwam tevens naar voren dat er mogelijk tekortkomingen waren op het gebied van de kwaliteit van het onderwijsproces. In samenspraak met het bestuur van de school is daarom besloten na de zomervakantie van 2014 op alle drie de afdelingen tegelijk een kwaliteitsonderzoek te verrichten.

Toezichthistorie

Onderzoeksopzet

De inspectie vormt haar kwaliteitsoordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan een selectie van kwaliteitsindicatoren uit het toezichtkader voortgezet onderwijs 2013. Bij dit onderzoek hebben we de indicatoren uit het zogenaamde kernkader onderzocht. Dit is het gedeelte uit het toezichtkader dat bij al onze kwaliteitsonderzoeken minimaal wordt beoordeeld. Om het onderzoek goed te laten aansluiten bij de specifieke kenmerken van de school en de onderzochte afdeling hebben we het onderzoek aangevuld met indicatoren uit het zogenaamde aanvullende kader. Zo is een indicator over sociale opbrengsten toegevoegd, en indicatoren over taal en rekenen. Ook zijn indicatoren over het schoolklimaat toegevoegd, en indicatoren over de afstemming van het didactisch handelen op verschillen tussen leerlingen. Deze indicatoren zijn toegevoegd omdat ze gezien de leerlingenpopulatie van extra belang zijn, en als belangrijke onderdelen van de school worden gezien.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Onder de leerlingen is een digitale vragenlijst uitgezet waarin leerlingen bevraagd zijn naar hun oordeel over het didactisch handelen en andere aspecten van de schoolorganisatie.

- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen in de onderscheiden afdelingen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met het managementteam, leraren, reken- en taalcoördinator, en zorgcoördinatoren.
- Op 8 oktober 2014 heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de schoolleiding en het bestuur.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht per afdeling. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel per afdeling. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIES EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een kwaliteitsonderzoek zoals wij hebben uitgevoerd, leidt tot een zogenaamd toezichtarrangement voor kwaliteit en/of voor naleving. Een arrangement kan *basistoezicht* inhouden of juist *aangepast* toezicht inhouden. In het eerste geval (bij basistoezicht) vinden wij de kwaliteit van voldoende niveau en is het daarom niet nodig om de school onder intensief toezicht te plaatsen. Als er echter teveel tekortkomingen zijn geconstateerd, wordt conform beslisregels geoordeeld dat de kwaliteit onvoldoende is en stellen we een aangepast arrangement vast voor zwakke of voor zeer zwakke kwaliteit en/of voor naleving.

Hieronder geven wij onze conclusies weer voor de drie onderzochte afdelingen van het Bindelmeer College.

1. Op basis van het onderzoek kennen wij aan de afdeling **vmbo-tl** een aangepast arrangement zwak toe vanwege onvoldoende opbrengsten. Het onderwijsproces is voldoende, maar kent wel tekortkomingen.

De afdeling vmbo-tl valt onder intensief toezicht. Met het bevoegd gezag en de schoolleiding hebben wij afgesproken dat de opbrengsten in 2016 weer van voldoende niveau zijn, en dat dit jaartal ook geldt voor de vermindering van de tekortkomingen in het onderwijsproces. Voorafgaand hieraan zullen wij een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering (okv) uitvoeren om na te gaan of de tekortkomingen zijn opgeheven.

2. Op basis van het onderzoek kennen wij aan de afdelingen **vmbo-kader** en **vmbo-basis** het basisarrangement toe omdat zowel de opbrengsten alsook de kwaliteit van het onderwijsproces op de onderzochte onderdelen van voldoende niveau is. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren. We hebben, gezien de dynamische omgeving van de school en de daarmee samenhangende risico's wat betreft de ontwikkelingsgang van de school, wél de afspraak gemaakt om bij de afspraken in het kader van het geïntensiveerd toezicht van de tl-afdeling ook de voortgang in de afdelingen basis en kader te bespreken en vast te leggen. Wij hebben geen tekortkomingen in de naleving van de wettelijke voorschriften vastgesteld.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit zijn gekomen. Eerst geven we een samenvattend algemeen beeld over de kwaliteit van het onderwijs op het Bindelmeer College, afdelingen basisberoepsgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg en theoretische leerweg. Daarna volgt het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1 Algemeen beeld

In 1.0 (Inleiding) staat een algemene karakteristiek van de school gegeven. In aansluiting hierop typeren we de school als volgt:

- het is een school die 'van ver' komt, en binnen heel korte tijd erin geslaagd is het tij te keren: de leerlingenaantallen zijn ongeveer verdubbeld in vier jaar tijd, en het imago van de school is beduidend beter dan een beperkt aantal jaren geleden.
- de school heeft een prettige, vriendelijke sfeer, en organiseert allerlei activiteiten in en buiten de school om die sfeer te behouden en te verbeteren, en dat ook naar buiten toe uit te stralen.
- de school is sterk gericht op het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties, en slaagt daar ook in, maar de cognitieve competenties en uitdagingen voor leerlingen blijven nog wat onderbelicht.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Wij hebben daarnaast onderzocht of de school voldoet aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

14RF|04|VMBOB - VMBOB

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.1	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.2.1	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-b.			•		
1.3.1	De leerlingen van de opleiding vmbo-b behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.			•		
1.4.1	Bij de opleiding vmbo-b zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

De sociale opbrengsten zijn van voldoende niveau		1	2	3	4	5
2.1	De sociale opbrengsten zijn van voldoende niveau.			•		

De aangeboden leerstofinhouden bereiden de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving		1	2	3	4
3.4	De school heeft een aanbod voor de referentieniveaus taal dat past bij alle leerlingen.		•		
3.7	De school heeft een specifiek aanbod om de sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen te ontwikkelen passend bij de wettelijke voorschriften.				•

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	
4.4	De school heeft een effectief beleid om schoolverzuim te voorkomen.			•	

Het schoolklimaat is ondersteunend en gericht op een brede vorming		1	2	3	4
5.1	Het schoolklimaat bevordert de verwerving van sociale en maatschappelijke competenties door leerlingen.			•	
5.2	Alle geledingen en de randvoorwaarden binnen de school dragen bij aan het functioneren van de school als een sociale en pedagogische gemeenschap.				•
5.3	De beleving van het sociale klimaat en de sociale veiligheid liggen op het niveau dat mag worden verwacht.			•	

Het schoolklimaat is ondersteunend en gericht op een brede vorming		1	2	3	4
5.4	De school ondersteunt de leerlingen en de ouders/verzorgers bij de keuzes tijdens de schoolloopbaan.			•	
5.5	De school kent een op ondersteuning en begeleiding gerichte cultuur.			•	

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.		•		

De leraren stemmen hun didactisch handelen af op verschillen tussen leerlingen		1	2	3	4
8.1	De leraren gebruiken bij de vormgeving van hun onderwijs de analyse van de prestaties van de leerlingen.		•		
8.2	De leraar stemt de instructie af op verschillen tussen leerlingen.		•		
8.3	De leraar stemt de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.		•		

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	
9.3	De school heeft doelen gesteld die erop gericht zijn om achterstanden te bestrijden.		•		
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school draagt bij aan een adequate overgang van (zorg)leerlingen van aanleverende en naar vervolgscholen en vervult haar rol in de zorgketen		1	2	3	4
11.4	De school vervult haar rol in de zorgketen.				•

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.			•	
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.		•		

Nalevingsindicatoren 2013		ja	nee
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de onderzochte onderdelen (WVO, art. 24c en 24a).	•	
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de onderzochte onderdelen (art. 24c en 24 WVO).	•	
N4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en deze documenten bevatten de onderzochte onderdelen (Eindexamenbesluit art. 31).	•	

14RF|04|VMBOGT - VMBOGT

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.2.3	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-gt.	•				
1.3.3	De leerlingen van de opleiding vmbo-gt behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.	•				
1.4.3	Bij de opleiding vmbo-gt zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.		•			

De sociale opbrengsten zijn van voldoende niveau		1	2	3	4	5
2.1	De sociale opbrengsten zijn van voldoende niveau.			•		

De aangeboden leerstofinhouden bereiden de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving		1	2	3	4
3.4	De school heeft een aanbod voor de referentieniveaus taal dat past bij alle leerlingen.		•		
3.7	De school heeft een specifiek aanbod om de sociale en maatschappelijk competenties van leerlingen te ontwikkelen passend bij de wettelijke voorschriften.				•

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Het schoolklimaat is ondersteunend en gericht op een brede vorming		1	2	3	4
5.1	Het schoolklimaat bevordert de verwerving van sociale en maatschappelijke competenties door leerlingen.			•	
5.2	Alle geledingen en de randvoorwaarden binnen de school dragen bij aan het functioneren van de school als een sociale en pedagogische gemeenschap.				•
5.3	De beleving van het sociale klimaat en de sociale veiligheid liggen op het niveau dat mag worden verwacht.			•	
5.4	De school ondersteunt de leerlingen en de ouders/verzorgers bij de keuzes tijdens de schoolloopbaan.			•	
5.5	De school kent een op ondersteuning en begeleiding gerichte cultuur.			•	

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.		•		

De leraren stemmen hun didactisch handelen af op verschillen tussen leerlingen		1	2	3	4
8.1	De leraren gebruiken bij de vormgeving van hun onderwijs de analyse van de prestaties van de leerlingen.		•		
8.2	De leraar stemt de instructie af op verschillen tussen leerlingen.		•		
8.3	De leraar stemt de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.		•		

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.3	De school heeft doelen gesteld die erop gericht zijn om achterstanden te bestrijden.		•		
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school draagt bij aan een adequate overgang van (zorg)leerlingen van aanleverende en naar vervolgscholen en vervult haar rol in de zorgketen		1	2	3	4
11.4	De school vervult haar rol in de zorgketen.				•

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.			•	
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.		•		

Nalevingsindicatoren 2013		ja	nee
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de onderzochte onderdelen (WVO, art. 24c en 24a).	•	
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de onderzochte onderdelen (art. 24c en 24 WVO).	•	
N4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en deze documenten bevatten de onderzochte onderdelen (Eindexamenbesluit art. 31).	•	

14RF|04|VMBOK - VMBOK

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.1	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.2.2	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-k.		•			
1.3.2	De leerlingen van de opleiding vmbo-k behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.			•		

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.4.2	Bij de opleiding vmbo-k zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

De sociale opbrengsten zijn van voldoende niveau		1	2	3	4	5
2.1	De sociale opbrengsten zijn van voldoende niveau.			•		

De aangeboden leerstofinhouden bereiden de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving		1	2	3	4
3.7	De school heeft een specifiek aanbod om de sociale en maatschappelijk competenties van leerlingen te ontwikkelen passend bij de wettelijke voorschriften.				•

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Het schoolklimaat is ondersteunend en gericht op een brede vorming		1	2	3	4
5.1	Het schoolklimaat bevordert de verwerving van sociale en maatschappelijke competenties door leerlingen.			•	
5.2	Alle geledingen en de randvoorwaarden binnen de school dragen bij aan het functioneren van de school als een sociale en pedagogische gemeenschap.				•
5.3	De beleving van het sociale klimaat en de sociale veiligheid liggen op het niveau dat mag worden verwacht.			•	
5.4	De school ondersteunt de leerlingen en de ouders/verzorgers bij de keuzes tijdens de schoolloopbaan.			•	
5.5	De school kent een op ondersteuning en begeleiding gerichte cultuur.			•	

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.		•		

De leraren stemmen hun didactisch handelen af op verschillen tussen leerlingen		1	2	3	4
8.1	De leraren gebruiken bij de vormgeving van hun onderwijs de analyse van de prestaties van de leerlingen.		•		
8.2	De leraar stemt de instructie af op verschillen tussen leerlingen.		•		
8.3	De leraar stemt de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.		•		

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	
9.3	De school heeft doelen gesteld die erop gericht zijn om achterstanden te bestrijden.		•		
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school draagt bij aan een adequate overgang van (zorg)leerlingen van aanleverende en naar vervolgscholen en vervult haar rol in de zorgketen		1	2	3	4
11.4	De school vervult haar rol in de zorgketen.				•

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.			•	
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.		•		

Nalevingsindicatoren 2013		ja	nee
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de onderzochte onderdelen (WVO, art. 24c en 24a).	•	

Nalevingsindicatoren 2013		ja	nee
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de onderzochte onderdelen (art. 24c en 24 WVO).	•	
N4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en deze documenten bevatten de onderzochte onderdelen (Eindexamenbesluit art. 31).	•	

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het bovenstaande algemene beeld en kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende aspecten aan bod: opbrengsten, aanbod, schoolklimaat, de lessen, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg. Per aspect hebben we, als dat relevant is onderscheid gemaakt tussen de onderzochte afdelingen.

Opbrengsten

De opbrengsten van de afdeling vmbo-tl zijn onvoldoende: drie van de vier opbrengstindicatoren liggen onder het niveau dat verwacht kan worden. Het betreft hier het bovenbouwrendement, de cijfers voor het centraal examen en het verschil tussen het se- en ce-cijfer. Het onderbouwrendement is wel voldoende.

De meest recente examengegevens (die over het examenjaar 2014) laten geen verbetering zien: het cijfer voor het centraal examen (5,6) is beduidend lager dan het landelijk gemiddelde voor vmbo-tl (6,39) en zal niet tot een voldoende beoordeling leiden. Ook het verschil tussen se- en ce-cijfer blijft te groot (0,77), al is het verschil ten opzichte van de twee voorgaande jaren wel verminderd.

De opbrengsten van de afdeling vmbo-kader zijn wél voldoende, al zijn er wel risico's.

Het onderbouwrendement is voldoende, evenals het verschil tussen het se- en ce-cijfer (ook als we de examengegevens van 2014 erbij betrekken). Het cijfer voor het centraal examen is nu nog voldoende, over drie jaar gemeten, maar het afgelopen examenjaar is het gemiddelde examencijfer veel lager uitgekomen dan het landelijk gemiddelde (namelijk op een 5,5). Dit kan gevolgen hebben voor de beoordeling op deze indicator op de komende kwaliteitskaart.

Bij de afdeling vmbo-basis zijn de opbrengsten voldoende. Zowel het onderbouwrendement als het bovenbouwrendement is voldoende, en het verschil tussen het se- en ce-cijfer is heel klein (ook als we de gegevens van het examenjaar 2014 erbij betrekken). Het cijfer voor het centraal examen is echter wel risicovol, omdat er zowel in het examenjaar 2013 als in het examenjaar 2014 een gemiddeld ce-cijfer is behaald dat beduidend lager is dan het landelijk gemiddelde (namelijk een 6,0).

De school is zich goed bewust van de slechte opbrengsten van de vmbo-tl-afdeling, en van de mogelijke opbrengstenrisico's van de andere afdelingen. Zij heeft in het 'Bindelmeer verbeterplan 2014-2015' een gerichte analyse gemaakt van de oorzaken, en van de noodzakelijke verbeteractiviteiten.

We hebben op deze school ook de sociale opbrengsten beoordeeld. Deze zijn voor de gehele school als voldoende aangemerkt: leerlingen voelen zich (zeer) veilig en prettig op school, en leerlingen worden gecorrigeerd als ze iets doen dat tot onveilige situaties kan leiden. Hoewel er op dit moment geen goed landelijk meetinstrument voorhanden is om de sociale opbrengsten te volgen, doet de school haar best dit toch in kaart te brengen, onder meer via de EMOVO-metingen, die in de eerste en de derde klas worden afgenomen, en de veiligheidsmetingen. Hieruit valt af te leiden dat de sociale competenties en het welbevinden van leerlingen in de loopt van hun schooltijd een goede voortgang laten zien. Uit de vragenlijst die wij bij leerlingen hebben afgenomen blijkt ook dat leerlingen zich over het algemeen veilig voelen.

Aanbod

Taal- en rekenbeleid

De school heeft in vroegere jaren een uitgebreid en bloeiend taalbeleid gevoerd, waarbij het 'leerlijnmodel 2F' centraal stond. Met het verdwijnen van de vm2-route, de vele wisselingen van docenten en van taalcoördinatoren, en de grote hoeveelheid uitdagingen waar de schoolleiding voor stond is dit taalbeleid uit het bewustzijn van de school verdwenen. Sinds kort heeft de school weer een nieuwe taalcoördinator, die een aantal voornemens heeft geformuleerd die dit schooljaar verder geïmplementeerd zullen worden. Deze voornemens moeten echter nog wel in een taalbeleidsplan vertaald worden.

Het rekenbeleid is verder ontwikkeld dan het taalbeleid; hier is vorig jaar een begin gemaakt met het in gang zetten van gerichte activiteiten. Er is een taal- en rekenwerkgroep gevormd, en er zijn zowel voor taal als voor rekenen methodes aangeschaft, en remediërend materiaal. In de lessentabel is 1 uur per week rekenen opgenomen voor alle leerjaren, en 1 uur per week begrijpend lezen voor leerjaar 1 en 2 (naast de 5 uur per week Nederlands in leerjaar 1 en 2, en de 4 uur per week Nederlands in leerjaar 3 en 4). Daarnaast zijn er nog bijlessen en worden er remediërende activiteiten aangeboden.

Voor de vaststelling van de taal- en rekenvaardigheden zijn naast methodegebonden toetsen CITO-VAS-toetsen beschikbaar.

Wij hebben geconstateerd dat verbetering van de taal- en rekenvaardigheden van leerlingen de aandacht heeft van de de schoolleiding, de werkgroep en de betrokken secties (Nederlands, wiskunde, economie). Door allerlei omstandigheden, waaronder verloop van personeel, is nu nog niet duidelijk of dit aanbod goed past op wat de school en haar leerlingen nodig hebben, en hoe

het aanbod adequaat kan worden ingezet. We hebben daarom 3.4 en 3.5 als onvoldoende beoordeeld.

Sociale en maatschappelijke competenties

Zoals al gezegd onder het algemene beeld is het Bindelmeer College sterk gericht op de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke vaardigheden van leerlingen. Dit uit zich onder meer in alle activiteiten die in en om de school en de wijk worden georganiseerd, de naschoolse activiteiten in het kader van de Brede Buurtschool, de vele sport- en dansactiviteiten, de keuzecarroussels (met veel activiteiten specifiek voor sociale en maatschappelijke vaardigheden), de maatschappelijke stages. Dit is dan ook met een '4' beoordeeld.

Schoolklimaat

De school neemt eenmaal per twee jaar tevredenheidsmetingen af onder ouders, personeel en leerlingen. Hieruit blijkt een grote tevredenheid met de school onder alle geledingen. Leerlingen waar wij mee gesproken hebben geven aan dat er heel veel activiteiten worden ondernomen, dat ze zich heel goed thuis voelen op deze school en zich ook verbonden voelen met de school.

Uit de vragenlijst die wij zelf hebben uitgezet onder leerlingen kwam deze tevredenheid en het gevoel van veiligheid en verbondenheid ook duidelijk naar voren. Ook tijdens het bezoek hebben wij kunnen constateren dat de school werk maakt van de verbondenheid van leerlingen met de school, bijvoorbeeld tijdens het dagelijks ontbijt op school.

Wij hebben dan ook 5.2 en 5.3 als 'goed' beoordeeld.

Ondersteuning en begeleiding

Het Bindelmeer College biedt zowel op sociaal-emotioneel gebied als op cognitief gebied voldoende ondersteuning. De cognitieve ondersteuning bestaat ondermeer uit: extra lessen Nederlands en wiskunde, extra mentorlessen, extra huiswerkbegeleiding en bijlessen. Voor alle leerlingen met een lwoo-indicatie (en dat geldt voor het ruime merendeel van de leerlingen) is er een handelingsplan dat twee keer per jaar wordt geëvalueerd.

De zorg zou zich nog verder kunnen ontwikkelen door de stap te zetten naar de zorg in de klas. De huidige zorgcoördinatoren zetten zich hier voor in door samen met de mentoren groepshandelingsplannen te ontwikkelen, die handvatten kunnen geven voor de docenten. De huidige individuele handelingsplannen vervullen die functie in onvoldoende mate. Dit proces is nog in een beginfase: vorig jaar hebben twee zorgcoördinatoren de school verlaten waardoor de ontwikkeling stagneerde.

Er is veel informatie over de leerlingen voorhanden en ook in het leerlingvolgsysteem opgeslagen, maar de koppeling van deze gegevens vindt

niet altijd plaats. Er worden bijvoorbeeld niet structureel lijnen gelegd tussen wat er bij RT geconstateerd wordt en wat er in de bijlessen gebeurt. Een sterk punt is het gebruik van de logboeken, waarin vakdocenten en mentoren relevante contacten opschrijven met leerlingen en ouders, en eventueel met derden. Deze logboeken worden goed gelezen, zo bleek ons tijdens het inspectiebezoek, en dat zorgt ervoor dat signalen van leerlingen vroegtijdig worden gesignaleerd en besproken. Extern beschikken de zorgcoördinatoren over een ruim netwerk van deskundigen die ze kunnen raadplegen. Binnen het totaal aan ketenpartners vervult de school een belangrijke functie; dit past ook binnen het idee van een Brede Buurtschool. Mede gezien de actieve rol die de school in het geheel vervult hebben wij 11.4 als 'goed' beoordeeld.

De lessen

De basiskwaliteit van de lessen op het Bindelmeer College is voldoende, al kan het nog wel puntjes op de i gebruiken.

De lessen verlopen in het algemeen geordend en gestructureerd: de lesopbouw en het klassenmanagement is over het geheel genomen voldoende. Docenten staan bij de deur bij aanvang en eind van de les, er wordt weinig lestijd vermorst bij begin en einde van de les, en er wordt nadrukkelijk gelet op leerlingen en goed ingegrepen als leerlingen iets doen wat niet kan of mag. We hebben wel geconstateerd dat er wat lesopbouw en klassenmanagement wel enig kwaliteitsverschil is tussen de verschillende afdelingen: in de afdeling vmbo-basis was dit minder goed (met name in de leefwereldlessen, die een belangrijk onderdeel van de schoolweek zijn) dan in de vmbo-tl afdeling, terwijl de afdeling kader hier net tussenin zat. Dit kan te maken hebben met de groepsomvang: in de tl-afdeling zijn de groepen kleiner dan in de afdeling basis. De school heeft onder meer via scholing en intervisie ingezet op het gebruik van verschillende (coöperatieve) werkvormen. Aanvankelijk heel breed, maar sinds dit schooljaar heeft de schoolleiding gekozen voor de verdere ontwikkeling van zeven werkvormen, die door alle docenten op dezelfde manier worden toegepast. Dit is in de lessen goed te zien, zij het dat de toepassing soms wat onwennig plaatsvindt, en het soms meer als doel dan als middel wordt gebruikt.

Voor alle afdelingen geldt dat er nog veel te winnen is in het bieden van onderwijs-op-maat door gerichte differentiatie. Dit is uiteraard van belang voor leerlingen die extra hulp en ondersteuning nodig hebben, maar ook voor leerlingen die juist wat meer aankunnen en sneller door de stof gaan dan gemiddeld. Daarnaast hebben wij in de lessen nauwelijks gezien dat er gerichte feedback aan leerlingen werd gegeven: hoe heb je geleerd, wat heb je geleerd,

wat ga je leren, hoe past dat in wat je al weet. We hebben beide aspecten, differentiatie en feedback, dan ook als onvoldoende beoordeeld.

De ontwikkeling naar groepshandelingsplannen kan bij het verbeteren hiervan wellicht helpen: dit helpt docenten om de ondersteuningsbehoeften van leerlingen te onderscheiden, en om gericht feedback te geven om de leerling verder op weg te helpen.

Kwaliteitsbeleid

In het algemeen is het systeem van kwaliteitszorg van het Bindelmeer College zonder meer voldoende, zij het dat de ontwikkelingen nog te pril zijn om van gedegen borging te kunnen spreken. De school voert een strak en doelgericht kwaliteitsbeleid, waarbij de doelen en de bijpassende activiteiten, plus de verantwoording over in hoeverre de doelen gerealiseerd zijn, duidelijk voorhanden is. Dit wordt deels ingegeven door het feit dat de school in het kader van de KVA (Kwaliteitsimpuls Voortgezet Onderwijs Amsterdam) verbeteractiviteiten uitvoert, en daarbij sterk planmatig moet werken. Ten aanzien van de opbrengsten zit de schoolleiding er inmiddels flink bovenop, er worden overzichten gemaakt, analyses, per vak, per docent, en dit wordt besproken met de betreffende personen. Indien nodig worden vervolgacties ingezet.

Wat betreft de kwaliteitsbewaking van het onderwijsproces: er worden lesobservaties verricht, aan de hand van een vast lesmodel, en hier worden overzichten van gemaakt, op grond waarvan indien nodig vervolgacties en nadere afspraken kunnen worden gemaakt. Dit proces staat echter nog meer aan het begin dan de kwaliteitsbewaking van de opbrengsten.

Personeelsleden herkennen de strakkere regie, en de richting waarin de school zich bevindt. Zij weten wat de doelen zijn waar de school naar toe wil, en willen hier hun schouders wel onder zetten. In die zin is het kwaliteitsbeleid levend, geen papieren tijger. De doelen zijn echter soms wat te hoog gegrepen, te veelomvattend of worden doorkruist doordat er veel verloop van personeel en verschuiving van taken is. Dit vergt veel dynamiek van de organisatie. De huidige beslissing om meer taken wat betreft aansturing en borging bij de teamleiders neer te leggen kan misschien verbetering brengen in de stabiliteit van de beleidsvoering.